

Dorothea Krogh zat op de veranda van de witte pastorie en keek glimlachend naar het licht dat op zee bij het eiland Eaholmen knipperde. Het was een fantastische zomer geweest. Misschien de beste ooit op Hitra. Pessimistische stemmen beweerden dat de klimaatveranderingen hadden toegeslagen. Dat de aarde was opgewarmd. Dat we binnenkort een nieuwe ark van Noach nodig hadden, maar Dorothea Krogh luisterde niet meer naar pessimistische stemmen. Of nou ja, ze luisterde eigenlijk alleen niet meer naar Nora Strand, de chagrijnige koster die net op bezoek was geweest. Wat een pessimistisch mens. Nooit getrouwd, ontevreden over alles tussen hemel en aarde, en nu ging het natuurlijk over dat nieuwe altaarstuk.

‘Sponsoring in de kerk? Mag het kapitaal nu over God beslissen?’

Dorothea was het daar ergens wel mee eens, maar ze wist ook dat de kerk moest worden gerenoveerd. Een nieuw dak. Een nieuwe laag verf. De middelen van de staat waren lang niet toereikend. Een gift van het meer welgestelde deel van de gemeente – dat kon toch geen kwaad?

Hitra. Dat mooie eiland voor de kust van de provincie Trøndelag, waar ze haar hele leven al woonde. Waar de natuur haar nog steeds de adem benam. Alleen de geur al. Van zeewier. Van de golven die op het strand sloegen. Alsof God het beste van alles had genomen en een plek had geschapen die de hemel op aarde moest zijn. Het licht. De zee. De kale rotsen. De verwaaide bomen. Een vrijhaven, een paradijs, dat nu een beetje verstoord was, ja, want dat was de kleine eilandgemeenschap. Met die familie die het zo goed had gedaan en nu bijna meer geld had dan de rest van het hele land bij elkaar.

Henry Prytz.

Ondernemer en eigenaar van het bedrijf Royal Arctic Salmon. Ooit een gewone boerenzoon, nu multimiljardair, een van de rijkste mensen ter wereld – *het zalmavontuur aan de kust van*

Trøndelag – en dat vond niet iedereen even eerlijk.

‘Heeft die familie nu nog niet genoeg? Moet de kerk nu ook nog van hen zijn?’

Dorothea Krogh schudde haar hoofd en voelde dat ze een beetje geïrriteerd raakte over die hopeloos pessimistische koster, die onaangekondigd langskwam en die op deze prachtige dag donkere wolken opriep. Nee, daar zou ze zich niets van aantrekken. De weduwe stond op in het schitterende licht en ruimde de koffiekopjes en koekjes weg. De klok bij het raam wees kwart voor elf aan – was het nog te vroeg voor een glaasje port? Nee, natuurlijk niet. Dat bepaalde ze zelf wel, nu de oude dominee naar de Heer was vertrokken. Ze nam de fles en een glaasje mee de brandende zon in, toen haar telefoon op tafel begon te trillen.

Wel verdorie.

Kreeg je hier dan nooit rust?

Net nu ze haar kruiswoordpuzzel tevoorschijn had gehaald.

Dorothea zuchtte en drukte op de groene knop.

‘Met Dorothea.’

‘Kun je even hierheen komen?’

De nieuwe dominee klonk zoals altijd: zenuwachtig en angstig, misschien nog meer dan normaal. De eerste keer dat ze hem had ontmoet, dacht ze: dominees moeten mensen toch geruststellen, en ze niet nog angstiger maken dan ze al waren? Maar het kwam vast wel goed. Hij was jong en kwam uit de stad; als hij er een paar jaar op zou hebben zitten, zou hij wel rustiger worden. Maar nu was er al bijna een jaar voorbij, en hij leek nog steeds op een onzeker klein jongetje.

‘Je moet komen, er is iets gebeurd...’

‘Zijn de kippen er weer vandoor? Je weet toch dat ze hier vrij rond kunnen lopen? Ze komen vanzelf wel weer terug.’

‘Wat? Nee, nee, dat is het niet. Het gaat om het nieuwe altaarstuk. Je zou het zelf moeten zien. Ben je thuis? Kun je langskomen?’

Dorothea zuchtte en zette haar glas port neer.

‘Nu?’

‘Ja, lukt dat?’

‘Kan het niet tot vanavond wachten?’

‘Nee, nee, ik geloof dat iemand ons straft. Van boven. Ik had die gift niet aan moeten nemen...’

De jonge dominee klonk bijna alsof hij in huilen zou uitbarsten.
‘Geef me een paar minuten.’

‘Fijn, ik ben in de raadskamer.’

‘Ik kom eraan.’

Dorothea Krogh haalde de fles en het glas van tafel, en zocht in de gang naar haar strohoed. Dit was blijkbaar geen dag voor rust. Eerst die chagrijnige koster en nu die zenuwachtige jonge dominee. Misschien was het tijd om ergens anders te gaan wonen? In de seniorenwoning die ze haar in Fillan hadden aangeboden?

Ja, dat zou ze in overweging nemen.

Ze was net de buitentrapp op gelopen, toen ze iemand op het kerkhof zag die haar ineens deed krompen.

O, nee.

Was dat vandaag?

Ze wierp snel een blik op haar telefoon.

16 juli.

Natuurlijk.

Dorothea wilde eigenlijk niet kijken, maar ze kon het niet laten.

Anita Holmen.

De moeder.

Bij dat lege graf.

Drie jaar geleden.

Hier, op het veilige Hitra.

Haar zoon zou alleen naar huis fietsen nadat hij bij een vriendje was geweest, en sindsdien had niemand hem meer gezien.

Jonathan Holmen.

Acht jaar oud.

Dorothea schaamde zich.

Dat ze dit niet eerder had gedaan.

Niet naar haar toe was gegaan om een praatje met haar te maken.

Je zoon verliezen?

Nee, maar weet je?

Ze kwam dan wel uit Trøndelag, waar mensen zich liever niet met elkaars privéleven bemoeiden, maar nu moest het maar eens genoeg zijn.

Drie jaar?

Zonder een spoor van het kind?

Nee, nu moest het toch maar.

Dorothea Krogh zette haar strohoed op en liep met vaste tred naar het kerkhof.

2

Mia Krüger werd wakker van de krijsende meeuwen, maar deze keer was alles anders. De rechercheur met het donkere haar had de vorige avond op de rotsen naar de open zee zitten staren, en kon maar moeilijk bevatten wie ze was geweest. In het oude witte huis dat ze op dit afgelegen eiland had gekocht was de confrontatie met zichzelf schokkend geweest. *Mijn oude ik*. Kotsmisselijk had ze de kleine woonkamer opgeruimd. Pillen in alle soorten en maten. Sommige van de dokter, andere van plaatsers die ze het liefst zo snel mogelijk wilde vergeten. Overal lege rinkelende flessen, maar het ergste was wel die kalender. Het cirkeltje dat ze om 21 april had gezet. Dan zou ze doodgaan. Overal vanaf zijn. Haar tweelingzus weer zien. Sigrid, die de wereld tien jaar geleden had verlaten, in een smerige kelder in Oslo, met een naald in haar arm. Iedereen weg. Mama, papa. Oma, die haar beter begrepen had dan zichzelf omdat ze zo op elkaar leken. *Jij ziet toch dingen die andere mensen niet zien, Mia?* De hele familie. Allemaal dood. En dan ook nog al die rottigheid. Rechercheur Moordzaken bij het landelijke elitekorps. Onder Holger Munch in Mariboegate 13, de zwaarste zaken. Haar verantwoordelijkheid. De ellende van de wereld. Op haar schouders.

Maar nu niet meer.

Mia sloeg het dunne zomerdekbed van zich af en liep voorzichtig over de krakende zoldervloer. De gordijnen bewogen zachtjes in de wind. Zeven weken geleden had ze haar baan als rechercheur in Oslo opgezegd, en sindsdien was ze hier. Alleen, op Edøya. Haar eigen eiland, een paar minuten met de boot van Hitra. De zon stond hoog aan de hemel en tussen de rotsen glinsterde het kristalheldere water. Tijdens haar vorige bezoek had ze niets gezien. Onder de drugs. Verdoofd. Van de wereld. De dagen op de kalender geteld. De terugkeer was een schok geweest. Alle zintuigen op scherp. Haar lichaam zuiver. Haar hoofd weer op zijn plaats,

die knoop in haar maag waarvan ze het bestaan niet eens wist zo goed als verdwenen.

Ze liep rustig naar de badkamer en dwong zichzelf voor de spiegel te blijven staan. Minder dan een jaar geleden had ze net zo gestaan. Een waas voor haar ogen. Lang donker haar hing slap langs haar gezicht. Dun, veel te mager, al bijna dood. Ze had haar littekens geteld. De fysieke, na tien jaar politiewerk. Het laatste vingerkootje van haar ene pink ontbrak. De snee boven haar linker oog.

Mia schoof voorzichtig het verband om haar heup opzij, en tot haar opluchting leek de wond goed te helen. Haar laatste zaak. Een stalker. Hij had van korte afstand geschoten. Eerst in haar been, vervolgens in haar heup. Ze ging dichterbij de spiegel staan, bestudeerde de wond; het littekenweefsel zag er goed uit. Een dag of twee, en dan kon het verband er helemaal af. Eindelijk de zee in. Weer gaan duiken. Wat had ze daarnaar verlangd sinds ze de boot aan haar steiger had aangelegd. Haar eigen steiger. Haar eigen eiland. De gevoelens waren bijna te overweldigend. Mia Krüger hilde niet vaak, maar had onderweg naar het fijne huis een traan weggepinkt.

Ze leefde nog.

Maar het was op het nippertje.

Puur geluk.

Als Munch haar niet was komen zoeken. Met een zaak die haar had teruggebracht naar Oslo.

Het ging beter nu.

Veel beter.

Tel je zegeningen, dacht Mia voor ze onder de douche stapte. Ze overwoog nog wat langer bij de open zee te blijven, maar nee, ze had het beloofd. Binnenkort zou de herfst aanbreeken. En dan kwam de winter. De stormen hier in januari – nee, dat was niet zo'n goed idee, ze moest voor die tijd iets anders vinden. De huizen in Åsgårdstrand, van papa en mama, en van oma, lang geleden verkocht. Haar eigen appartement in Oslo, ook verkocht. Mia had er lang over nagedacht wat ze met haar leven wilde. Zij en haar zus Sigrid hadden er altijd van gedroomd om in Noord-Thailand een barretje te runnen, maar dat zag ze nu niet meer zitten.

Maar toen had hij gebeld.

Chen, haar Koreaanse vriend.

‘Hoi Mia, er gaan geruchten dat jij een klusje zoekt? Dat je klaar bent bij de politie?’

Haar oude trainer, die nu een trainingslocatie voor bergbeklimmers had in Zuid-Frankrijk. Jongeren die op het slechte pad waren geraakt mochten zich uitleven op de bergwand, terwijl hij zijn eeuwige jacht op nieuwe, bijna onmogelijke klimpaden gefinancierd kreeg.

‘Ik heb nieuwe instructeurs nodig. Waarom kom je niet hierheen?’

Perfect.

Ze stapte de douche uit en moest alleen al bij de gedachte glimlachen.

Helemaal alleen hier?

Jazeker, fantastisch.

Maar ze kon niet eeuwig blijven.

Een paar jaar bergbeklimmen in Frankrijk?

Beter kon het leven niet worden.

Mia slofte glimlachend de trap af naar de keuken, maakte een kopje espresso en liep blootsvoets de kale rotsen op, die al warm waren in de ochtendzon. Het licht hier was fantastisch, bijna bovenaards. Dag en nacht, de zon ging niet onder in deze tijd van het jaar. Ze was bijna blij dat haar auto het niet deed, zodat ze nog een paar dagen extra kreeg voor ze weg moest.

Ik kom als de Jaguar het weer doet, oké?

Helemaal goed, kom wanneer je wilt.

Haar auto.

Ze moest er vandaag heen.

En ook boodschappen doen.

Mia wilde net naar binnen gaan, toen ze een boot de baai binnen zag tuffen.

Wie kon dat zijn?

Ze kende hier niemand.

Mia schoot een spijkerbroek aan en liep de rotsen af.

Een kleine jol.

Met een meisje aan boord, jong nog, niet veel ouder dan tien of elf, lang blond wapperend haar en een gebloemde zomerjurk.

‘Ben jij die beroemde politie?’

Het meisje klauterde enthousiast de boot uit en kwam de steiger op.

‘Ben je dat echt?’

Mia glimlachte.

‘Misschien. Wie ben jij dan wel?’

‘Je moet me helpen.’

Mia zag nu de ernst in haar blik.

‘Ik ben Sofia. Het is mijn schuld dat Jonathan weg is. Kun je me helpen? Alsjeblieft?’

3

Luca Eriksen stond op van zijn bureau, liep naar de muur van het kantoortje en haalde de foto van zijn vrouw eraf. Hij droeg hem plechtig door de ruimte, legde hem voorzichtig in de la en bleef leeg voor zich uit zitten staren. Zo veel mogelijk verwijderen. Haar kleren. Haar persoonlijke spullen. Alles in dozen doen. Het wegdoen, als hij dat kon. Zo niet, ze ergens zetten waar hij ze niet elke dag zag. Op zolder misschien, of in de kelder. Zo veel mogelijk. Ook de foto's. Niet doen wat hij eerder had gedaan: 's avonds in het lege huis achter zijn computer blijven zitten, de video's bekijken, steeds weer dezelfde, met zijn vingers over haar mooie gezicht strijken.

Film je me nu alweer, Luca? Hou nou op, ik heb me niet opge maakt, ik zie er niet uit.

Hij stond weer op, liep naar het koffiezetapparaat en bleef met de kop in zijn hand staan. Het was een jaar, drie maanden en vier dagen geleden dat hij haar voor het laatst had gezien, en hij miste haar zo erg dat hij soms niet wist wat hij moest doen.

Politiebureau Hitra, met Luca.

Er is een ongeluk gebeurd.

Waar?

In de tunnel. Een auto op de verkeerde rijbaan. Totale chaos hier. Heb je 112 gebeld?

Ja, ze zijn onderweg, maar... Luca?

Ja?

Het is Amanda.

Wat?

Amanda. Het is haar auto.

Luca bedacht zich, werd bijna een beetje misselijk, liep terug naar het kastje, trok de la open, bracht de foto terug naar zijn plek en streek met zijn hand over het glas.

‘Sorry, Amanda.’

Hij schrok even toen de telefoon op het bureau ging. Voelde dat het advies dat hij had gekregen misschien toch goed was geweest. *Ik vind niet dat je moet werken, Luca. Het is nog te vroeg voor je. Je moet jezelf meer tijd gunnen.*

Niet werken?

Nee, dat moest wel.

Thuiszitten? Zonder haar?

Zonder plannen? Dat ging niet.

Hij moest de maatschappij weer in.

Nuttig zijn.

Luca Eriksen vermande zich en hervond zijn officiële stem voordat hij de hoorn opnam.

‘Politiebureau Hitra, met Luca.’

‘Hoi, Luca, met Dorothea. Heb je even?’

‘Natuurlijk, Dorothea, wat is er aan de hand?’

‘Er is hier in de kerk iets gebeurd. De dominee is behoorlijk van slag. Zou je misschien kunnen komen, of heb je het druk?’

Luca glimlachte.

Druk?

Politiebureau Hitra was maar twee dagen per week open. Van tien tot twee, en dat zei eigenlijk alles over de omvang van de criminaliteit op het eilandje. Vroeger reed hij naar Orkanger op en neer, werkte daar als het bureau gesloten was, maar hij had de goede raad ter harte genomen. Behield alleen zijn uren op Hitra, dus nu werkte hij alleen op maandag en woensdag.

Woensdag.

O, moet dit elke woensdag, Luca? Is één keer per maand niet genoeg?

Haar gezicht in de spiegel. De blik die hij zo goed kende, zogenaamd geïrriteerd, maar toch ook weer niet, het rinkelen van de autosleutels, de geur van haar parfum als ze haar lippen op zijn wang drukte.

En vandaag een beetje beter spelen, oké? Ik heb geen zin om weer te verliezen.

Vier stellen.

Altijd dezelfde.

Lachen en drinken, uiteindelijk moest hij altijd naar huis rijden.

Zaterdag, eigenlijk een vrije dag, maar ook weer niet.

Natuurlijk moest er iemand bellen.

‘Ben je er nog, Luca?’

‘Ja, sorry, Dorothea, wat zei je nou?’

‘Er is iets gebeurd in de kerk. Het stelt vast niets voor, maar je kent de dominee, hij maakt zich overal druk over. Kun je misschien even langskomen?’

‘Natuurlijk, ik kom er direct aan.’

‘Fijn, tot zo dan.’

Als een robot.

Zo voelde het soms.

Alsof hij alleen een machine was.

Nergens meer plezier in.

Wakker worden in het grote bed.

Alleen.

Tandenpoetsen.

Alleen.

Ontbijten.

Alleen.

’s Avonds voor het lege tv-scherf zitten.

Alleen.

Luca Eriksen stond moeizaam op, pakte de sleutels van het haakje bij de deur en liep de trap af. Hij bleef even stil achter het stuur zitten voordat hij op de afstandsbediening drukte om de garagedeur te openen, en reed de politieauto het zonlicht in.

Zon buiten. Dat was tenminste iets. Het was tot nu toe een heerlijke zomer geweest, een van de beste in jaren. Het slechte weer was een van de redenen geweest dat hij destijds had getwijfeld.

Er is een vacature op een school op Hitra, Luca. Wat denk je ervan? Zullen we naar het noorden verhuizen? Misschien kunnen we in mijn ouderlijk huis wonen. Zou dat niet romantisch zijn?

Toevalligheden.

Het vlindereffect.

Als het ene niet was gebeurd, zou het andere ook niet zijn gebeurd.

Als hij toen nee had gezegd, zou ze nu nog leven.

Het was perfect geweest.

Liefde op het eerste gezicht.

Hij was naar Oslo verhuisd om aan de Politieacademie te studeren. Hij was eigenlijk niet op zoek naar een relatie. Had het te druk met zijn eigen dingen, met trainen. Hardlopen. Daar leefde hij voor. Elke ochtend om zes uur op. Versleet verschillende paren hardloopschoenen per jaar, en zo had hij haar ontmoet. Een twintigjarige student van de lerarenopleiding met een bijbaantje in een schoenenwinkel in de wijk Majorstua.

Amanda.

Van Hitra.

Dorothea Krogh stond al op de kerktrap op hem te wachten.

‘Hoi, Luca. Hoe gaat het met je?’

‘Het gaat wel.’

‘Je weet dat je altijd welkom bent, toch? Als je met iemand wilt praten?’

‘Dank je. Je zei dat er iets was gebeurd?’

‘Nou, ik weet het niet, hoor. Zeker gewoon kattenkwaad. Ik belde je omdat de dominee erop stond. Je weet hoe nerveus hij is, de arme stakker. Hij moest zelfs even gaan liggen. Kom, dan laat ik het je zien.’

Hij volgde haar de trap op.

‘Hier is het.’

Het middenpad in, en hij bleef nieuwsgierig naar de muur achter de preekstoel staan kijken.

Een groot nieuw altaarstuk had het oude vervangen.

Luca glimlachte en schudde even zijn hoofd.

‘Nu snap ik waar ze het over hebben.’

‘Ja?’

De domineesweduwe draaide zich naar hem om.

‘Vind je het te veel van het goede?’

‘Nee, wat zal ik zeggen...’

‘Te veel zalm? Dat vraag ik me af, snap je. Of iemand zich er zo aan heeft geërgerd dat die ons een boodschap wilde sturen.’

Ze liep naar een stuk textiel dat in de raadskamer op de vloer was gelegd.

‘Deze hingen aan het altaarstuk.’

Dorothea haalde de doek weg en zette een stapje naar achteren.

Op de vloer lagen drie dode kraaien.

‘Een beetje griezelig, vind je niet?’

‘Zeker weten.’

Eriksen knielde en pakte een van de vogels op van de stenen vloer.

‘Wat is er met de ogen gebeurd?’

Dorothea’s gezicht vertrok even.

‘Iemand heeft ze uitgestoken.’

‘Ach jee.’

Hij legde de vogel voorzichtig terug.

‘En dan dat daar – alsof iemand een boodschap wil sturen of zoiets.’

Dorothea wees op een metalen plaatje dat aan een vogelpootje vastgebonden zat.

Luca draaide de vogel om en keek naar de gegraveerde tekens.

‘КТУЗ?’

‘Ja, al sla je me dood. Ik heb geen idee wat dat betekent. Misschien was dat het merk. Ornithologen, weet je wel. Ik weet het niet. Het is wel akelig.’

‘En hingen ze daar boven?’

‘Ja. Vanmorgen. Wat denk je?’

De weduwe sloeg haar armen over elkaar en keek hem bezorgd aan.

‘Moeilijk te zeggen.’

‘Kattenkwaad?’

‘Waarschijnlijk wel. Maar erg vervelend. Goed dat je belde. Ik zal eens rondvragen.’

‘Bedankt,’ zei Dorothea. Ze streek hem vriendelijk over zijn rug en liep voor hem de kerk uit.